

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Szerző: *Szenthgyi István*

Cím:

Forrás: **Lazarij Berman zongoraestje**

Magyar Nemzet

1959. II. 20.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Idő

" 1959"

Személy

Helyszám

78(064.5)
Berman, Lazarij

Olyan típusú művészek, kiknek elsődleges jellemzője az erő, a nagyszerűség, a »grandeza«, mindenkor hálás és lelkes hallgatóközönségre találunk: ez esetben nemcsak a produkció viharos erejű, hanem annak visszhangja is. Gondoljunk a XIX. századi romantikus virtuóz-típusra és közönségére. S aligha tévedünk, ha azt mondjuk, hogy **Lazarij Berman** a nagy romantikus zongora-iskola hagyományait újítja fel s annak méltó képviselője napjainkban.

L. Berman a magyar—szovjet barátság hónapjának vendégeként látogatott el újra hozzánk. Jellegetes alakja, jellegetes játékmodora, az 1956-ban rendezett Liszt-verseny óta élénkén él emlékeztünkben.

Impozáns műsorának élen **Bach** Chaconne-ját játszotta **Busoni** átiratában. Romantikusnak neveztük Berman: itt aztán valóban megmutatta, mennyire az. Kétségtelen, hogy maga a Busoni-féle átirat is a romantikus zongorázás effektusaira csábítja az előadót, de vendégművésznünk a maga vérmérsékletének hallatlanul bő áradásával szinte elöntötte, elsodorta a mű klasszikus ismeretőjegyeit. A számunkra merőben szokatlan Bach-értelmezés, elementáris erejével hódította meg a hallgatóságot.

Igazi élményt adott **Prokofjev II.** szonátájának előadása. A négytételű, Prokofjev zongoramuzsikáját elsőrendűen képviselő mű modern korunk zenéjének technikai és hangvételi feladataival bízza meg a jeles művészt, s meg kell állapítani, hogy L. Berman, mint

korunk muzsikusa, remekelt a rendkívüli nehézségű szonáta megszólaltatásával. Különösen a záró Vivace-tétellel kápráztatott el. A tarantella-szerűen, sebesen pergő tétel motorikus »gyorshajtsága« ellenállhatatlanul magával ragadott, a Bermanra jellemző nagyerejű bilentés és töretlenül folyamatos játék olyan mérvű kifejező-képességgel egyesült, amely a páratlanul eredeti Prokofjev-stílust a legtökéletesebben formálta ki a hallgatóság előtt. Igazi Berman — igazi Prokofjev volt!

A műsor második felét L. Berman **Liszt** Ferencnek szentelte. 12 etüd: ennél nagyszerűbb Liszt-hódolatra nem vállalkozhatik zongorista! Berman a ritka művészi tettért megérdemelte a legteljesebb elismerést. Mindazt, amivel Liszt forradalmasította a zon-

gorajátzást — s amit e 12 etüdjében összefoglal —, Berman technikai tudása, szédületes virtuozitása és felforrósult kifejezőereje életteli közelségben mutatta meg a hallgatóságnak. Természetesen azok a darabok sikerültek legjobban, amelyekben a démoni erő, vagy a lávaszerűen kitörő szenvedélyek, a viharos hatások érvényesülnek (pl. a *Feur follets*, az f-moll etüd, vagy a *Chasse-neige*); bár nem árt megjegyezni, hogy néhol a túlzott pedálhasználat fölöslegesen mosta el a tiszta zenei képet (ez nem csupán a Liszt-játékra vonatkozik).

Liszt Ferenc szuggesztív megidézése után ráadások sorozatával köszönte meg a kiváló művész közönségünk lelkes tapsait.

Szenthgyi István